

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/55/2013
Identifikačné číslo spisu:	6312010156
Dátum vydania rozhodnutia:	22.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6312010156.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika na neverejnom zasadnutí konanom 22. októbra 2013 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenému B. Y. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., o dovolaní obvineného B. Y. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. februára 2013, sp. zn. 5 To 115/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného B. Y. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Brezno zo dňa 9. augusta 2012, sp. zn. 3 T 51/2012, bol obvinený B. Y. uznaný vinným prečinom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 10. 02. 2012 o 13,55 h v Polomke, na ulici Osloboditeľov a ulici Komenského viedol osobné motorové vozidlo zn. Renault Clio, ev. č. Z., pričom potom čo bol vyzvaný hliadkou ODI Brezno, aby sa podrobil dychovej skúške na prítomnosť alkoholu v dychu, toto odmietol ako aj lekárskemu vyšetreniu na odber a vyšetrenie krvi, pričom sa snažil z miesta činu utiecť.

Za to mu bol podľa § 289 ods. 2, § 38 ods. 2, 3, § 56 ods. 1, 2 Trestného zákona uložený peňažný trest vo výške 500 €.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by obvinený výkon peňažného trestu úmyselne zmaril, bol mu určený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Trestného zákona bol obvinenému uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 1,5 roka.

Na základe odvolania podaného obvineným B. Y. proti rozsudku súdu prvého stupňa rozhodoval vo veci Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý uznesením zo dňa 12. februára 2013, sp. zn. 5 To 115/2012, podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol.

Proti citovanému uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený B. Y. prostredníctvom obhajcu dňa 14. augusta 2013 dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Namietal v ňom naplnenie skutkovej podstaty prečinu ohrozovania pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. a tým, aj závery rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa. Argumentoval tým, že sa neodmietol podrobiť vyšetreniu na alkohol alebo inej návykovej látky pri výkone činnosti. Táto povinnosť je daná len vodičovi, ktorý je zastavený hliadkou policajného zboru alebo vodičovi vozidla zúčastneného na dopravnej nehode. V konkrétnom prípade bol dovolateľ protiprávne nútený, aby konal niečo, čo mu zákon neukladá. Z toho potom vyvodil záver, že odmietnutie podrobeniu sa takejto požiadavke vyšetrenia na alkohol nie je takým kvalifikovaným odmietnutím, s ktorým sú spojené účinky uvedené v ustanovení § 289 ods. 2 Tr. zák.

Obvinený žiadal dovolací súd, aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa a prikázal podľa § 388 ods. 1 Tr. por. okresnému súdu resp. krajskému súdu, aby vec znovu prejednal a rozhodol, nakoľko rozhodnutiami súdov bol porušený zákon v ustanoveniach § 8, § 289 ods. 2 Tr. zák. a § 2 ods. 2 písm. u/, § 69 ods. 1 písm. d/ zák. č. 8/2009 Z.z.

K predmetnému dovolaniu podal písomné vyjadrenie prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno. Poukázal v ňom na vykonanie dostupných dôkazov pre poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre zákonu zodpovedajúce rozhodnutie o obžalobe, vrátane preverenie obhajobných tvrdení, s ktorými sa krajský súd stotožnil. Prokurátor obsah dovolania vyhodnotil ako namietanie skutkových zistení súdov oboch stupňov obvineným, keď ten spochybňuje súdmi ustálený skutkový stav poukazujúc na vlastnú verziu skutku založenú na inom, pre neho priaznivom hodnotení dôkazov. Uvedené dovolacie dôvody preto považuje za odporujúce charakteru dovolania. Rozhodnutie súdov oboch stupňov považuje za zákonné a navrhuje preto, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c/ Tr. por. predmetné dovolanie odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným B. Y. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia. Dôvody dovolania sú v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní podstatne užšie.

Dovolacím dôvodom uplatneným obvineným je ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., to znamená, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol

obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku (súdu prvého stupňa) vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu.

Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní, ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť, bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Len opačný prípad - nesprávna subsumcia - odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., ktorým bol obvinený B. Y. uznaný vinným, je ohrozovací trestný čin viažúci sa na výkon inej činnosti (než zamestnania) - v konkrétnom prípade obvineného jazda motorovým vozidlom - vykonávanej v stave vylučujúcom spôsobilosť (ovplyvnenie fyzických a psychických schopností návykovou látkou vodiča motorového vozidla bezpečne viesť toto vozidlo), ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, pri ktorej činnosti by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku. Pre konkrétny prípad jazdy motorovým vozidlom je páchatelom osoba, ktorá vedie motorové vozidlo (vodič), definovaná ustanovením § 2 ods. 2 písm. u/ zákona č. 8/2009 Z.z., o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dovolateľ argumentuje tým, že preukázateľne nevedel vozidlo v čase, keď ho príslušník policajného zboru vyzval na podrobenie sa zisteniu na prítomnosť alkoholu, a keďže v tom čase nebol vodičom vozidla, nebol povinný podrobiť sa predmetnému vyšetreniu, pretože taká povinnosť obsiahnutá v ustanoveniach § 65 a § 69 ods. 1 písm. d/ zák. č. 8/2009 Z.z. je daná len vodičovi, ktorý je zastavený hliadkou policajného zboru a vodičovi vozidlo zúčastneného na dopravnej nehode. Vyvodzuje záver, že ak policajt vyzve niekoho na podrobenie sa dychovej skúške mimo uvedenej hmotnoprávnej úpravy, odmietnutie podrobeniu sa dychovej skúške nemôže naplniť skutkovú podstatu trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 od. 2 Tr. zák.

Najvyšší súd konštatuje, že dovolateľom učené závery vychádzajúce z ním citovaných ustanovení zákona č. 8/2009 Z.z., nemajú oporu v právnych predpisoch.

Dovolateľ výkon činnosti (resp. nevykonávanie činnosti) v zmysle ustanovenia § 289 ods. 2 (s odkazom na odsek 1) viaže na súčasné podrobenie sa zisteniu alkoholu príslušníkmi polície a povinnosť podrobiť sa takému vyšetreniu vidí len u vodiča zastaveného hliadkou polície a u vodiča vozidla zúčastneného na dopravnej nehode.

Ustanovenie § 65 zák. č. 8/2009 Z.z. ukladá povinnosť vodičovi, ktorý sa zúčastnil na dopravnej nehode a) bezodkladne zastaviť vozidlo, b) zdržať sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky po nehode v čase, keď by to bolo na ujmu zistenia, či pred jazdou alebo počas jazdy požil alkohol alebo inú návykovú látku. Uvedené ustanovenie nerieši činnosť policajta vo vzťahu k vodičovi smerujúcu k zisteniu alkoholu (v širšom slova zmysle návykovej látky). Dovolateľom citované ustanovenie § 69 od. 1 písm. d/ zák. č. 8/2009 Z.z. rieši v rámci všeobecných oprávnení oprávnenie policajta vyzvať vodiča, aby sa podrobil vyšetreniu, či nie je ovplyvnený alkoholom alebo inou návykovou látkou, alebo liekmi, ktoré môžu zničiť jeho schopnosť bezpečne viesť vozidlo. Takáto výzva vodiča policajtom nemá žiadnu súvislosť so zastavovaním vozidla policajtom, ako to informuje dovolateľ. Je teda zrejmé, že uvedené závery dovolateľa sú v rozpore s právom upravenou realitou.

Oprávnenia policajta a na to nadväzujúce povinnosti pre konkrétny prípad vodiča motorového vozidla podrobiť sa určitým úkonom alebo ich strpieť sú upravené zákonom č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore v znení noviel. Podľa § 2 ods. 1 písm. b/ tohto zákona policajný zbor odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatelov. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona „policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania“. Podľa § 23 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z.z. pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona je policajt oprávnený mimo iné dávať pokyny na zastavenie dopravného prostriedku. Z toho ale

nemožno vyvodiť konštrukciu použitú dovolateľom o možnosti zisťovania alkoholu u vodiča policajtom len pri zastavení vozidla.

Z kontextu citovaných ustanovení § 2 ods. 1 písm. b/, § 9 ods. 1 zák. č. 171/1993 Z.z. v znení noviel a § 69 ods. 1 písm. d/ zák. č. 8/2009 Z.z. pri dôkaznej situácii ustálenej súdmi nižších stupňov o podozrení policajtov z jazdy obvineného B. Y. pod vplyvom alkoholu, ktorú musí dovolací súd prezumovať, tak vyplýva zákonu zodpovedajúce plnenie úloh policajtov v súvislosti so zisťovaním ovplyvnenia či neovplyvnenia návykovými látkami B. Y. pri jazde motorovým vozidlom ustálenej v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa.

V námietke dovolateľa o časovej nesúvzťažnosti vykonávania činnosti vedenia vozidla a výzvy policajtov na podrobenie sa zisteniu alkoholu najvyšší súd konštatuje, že výkon činnosti v stave vylučujúcom spôsobilosť v zmysle § 289 ods. 1 Tr. zák. v nadväznosti na ods. 1, citovaného ustanovenia ako trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky je časovo viazaný pre konkrétny prípad na jazdu motorovým vozidlom, teda aktívnu činnosť vodiča B. Y. a nie na čas výkonu oprávnení policajtov v zmysle už citovaných zákonných ustanovení zisťovania, či B. Y. jazdil (predtým) s motorovým vozidlom pod vplyvom návykových látok, alebo nie. V tomto smere je irelevantné, či zákrok policajtov bol s časovým odstupom (a akým) od jazdy obvineného, pretože je prostriedkom na dokazovanie trestného činu, o páchaní ktorého nadobudli policajti podozrenie (§ 9 ods. 1 zák. č. 171/1993 Z.z. v znení noviel) a vecnú stránku obsahu ich zistenia - v danom prípade odmietnutia zistenia zo strany obvineného - vyriešili súdy prvého a druhého stupňa zákonu zodpovedajúcim záverom odôvodňujúcim právnu kvalifikáciu konania obvineného ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák.

Vzhľadom k vecne správnym a zákonu zodpovedajúcim rozhodnutiam súdov nižších stupňov pri absencii dôvodnosti obvineným podaného dovolania tak najvyšší súd rozhodol o odmietnutí dovolania obvineného B. Y..

Poučenie:

Proti tomu uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.